

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23.11.1993, sp. zn. 4 To 804/93, ECLI:CZ:KSCB:1993:4.TO.804.1993.1

Číslo: 7/1995

Právní věta: K naplnění subjektivní stránky trestného činu podílnictví podle § 251 tr. zák. je třeba, aby pachatel znal všechny skutkové okolnosti rozhodné pro závěr, že čin spáchaný jinou osobou, kterým byla věc uvedená v tomto ustanovení získána, je trestným činem. Jde-li o trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák., nestačí pachatelova vědomost o tom, že se jiná osoba zmocnila cizí věci. Musí vědět a být alespoň srozuměn s tím, že, tímto činem mohla být způsobena škoda, kterou lze posoudit jako škodu nikoli nepatrnou.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 23.11.1993

Spisová značka: 4 To 804/93

Číslo rozhodnutí: 7

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Podílnictví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 251

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K odvolání obžalovaného L. S. zrušil Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudek Okresního soudu v Pelhřimově ze dne 4. 10. 1993 sp. zn. 5 T 158/93 ohledně tohoto obžalovaného a Okresnímu soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Pelhřimově ze dne 4. 10. 1993 sp. zn. 5 T 158/93 byl obžalovaný L. S. uznán vinným trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. a odsouzen k trestu odnětí svobody na 12 měsíců podmíněně, odloženému na zkušební dobu dvou roků.

Podle zjištění Okresního soudu v Pelhřimově spáchal obžalovaný L. S. tento trestný čin tím, že dne 3. 7. 1993 v odpoledních hodinách, v restauraci "Na mlýnku" v Humpolci, okres Pelhřimov, odkoupil od obžalovaného P. B. 6 krabiček cigaret zn. Sparta, karton cigaret zn. Start a karton cigaret zn. Petra v hodnotě nejméně 586 Kč, ačkoli věděl, že tyto cigarety obžalovaný P. B. získal krádeží.

Proti tomuto rozsudku (jímž bylo rozhodnuto i o obžalovaných P. B., A. N. a O. K.) podal včas odvolání obžalovaný L. S., který především zdůraznil, že nebylo prokázáno jeho vědomí o původu

cigaret a o tom, že by cigarety byly kradené. Okresnímu soudu také vytkl rozdílný přístup v hodnocení důkazů ve vztahu k němu a ve vztahu k obžalované O. K., která pro stejný delikt byla zproštěna obžaloby. Přitom obžalovaný P. B. vůči nim vypovídal shodně v tom smyslu, že v přípravném řízení je usvědčoval a při hlavním líčení v podstatě vyvíňoval. Navrhl proto, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil a obžaloby jej zprostil, nebo aby po zrušení rozsudku vrátil věc okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí s tím, že jako svědkyně musí být vyslechnuta jeho manželka E. S.

Z podnětu tohoto odvolání přezkoumal odvolací soud podle § 254 odst. 1, 2 tr. ř. napadený rozsudek ve všech výrocích týkajících se obžalovaného L. S., přezkoumal i řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

Na základě důkazů dosud zajištěných a soudem provedených, zejména pokud jde o výpověď obžalovaného P. B., obžalovaného L. S. a svědka K. Š., nejsou pochybnosti o tom, že obžalovaný L. S. kritického dne zakoupil prostřednictvím svědka K. Š. od obžalovaného P. B. za částku 350 Kč výše uvedené množství a druhy cigaret. To ostatně ani obžalovaný L. S. nepopírá. Ten staví svou obhajobu, jak je zřejmé i z podaného odvolání, na tvrzení, že mu nebyl znám původ cigaret.

Okresnímu soudu v zásadě nelze vytýkat, pokud v tomto směru vzal za základ svých skutkových zjištění výpověď obžalovaného P. B. z přípravného řízení a výpověď svědka K. Š. Při hlavním líčení sice obžalovaný P. B. vypověděl, že obžalovanému L. S. nebyl původ cigaret znám, ovšem tato změna nebyla náležitě objasněna, vysvětlení bylo zcela nepřesvědčivé. Nemůže přitom obstát tvrzení obžalovaného L. S. o rozpornosti přístupu soudu při hodnocení výpovědi obžalovaného P. B. ve vztahu k němu a k obžalované O. K. (i ohledně ní obžalovaný P. B. původně usvědčující výpověď změnil). Zatímco ve vztahu k obžalované O. K., která svoji trestnou činnost popírala, byla výpověď obžalovaného P. B. z přípravného řízení v podstatě jediným usvědčujícím důkazem, výpověď téhož obžalovaného vůči obžalovanému L. S. byla z hlediska věrohodnosti podporována výpovědí právě již jmenovaného svědka K. Š. Změnil-li tedy obžalovaný P. B. nelogickým a nevěrohodným způsobem svoji výpověď při hlavním líčení, nebylo možno, i při odmítavém stanovisku obžalovaného L. S., tuto změněnou výpověď akceptovat a považovat za věrohodnou.

I přesto, co bylo uvedeno, nemohl napadený rozsudek v části týkající se obžalovaného L. S. obstát. Okresní soud totiž nezjišťoval dostatečně pečlivě ostatní skutkové okolnosti potřebné k náležitému posouzení věci.

Podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. se trestného činu podílnictví dopustí ten, kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou.*)

Z hlediska znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu v konkrétním případě obžalovaného L. S. nesporně bylo prokázáno naplnění znaků – objektu, objektivní stránky a subjektu. V tomto směru lze mít, jak je výše uvedeno, dokazování za dostatečné a úplné. Otázkou však je, zda byl naplněn i zbývající základní znak skutkové podstaty citovaného trestného činu – subjektivní stránka.

Je třeba přitom zdůraznit, že úmysl v případě trestného činu podílnictví musí v sobě zahrnovat nejen vlastní ukrytí nebo převedení věci získané trestným činem, ale že pachatel musí být známo, že věc byla získána trestným činem, tedy pachatel musí mít takové konkrétní znalosti o původu věci, aby bylo zřejmé, že věc z trestné činnosti pochází. Musí tedy znát skutkové okolnosti, které v jednání jiné osoby zakládají znaky trestného činu. I když by tedy pachatel na sebe převedl věc získanou trestným činem, ale o činu přímého pachatele mu byly známy jen okolnosti, které by zakládaly toliko znaky přestupku (např. z hlediska výše způsobené škody), nemůže jít pro nedostatek zavinění o trestný čin podílnictví.

Již orgány přípravného řízení, ale především pak soud prvního stupně, měly tedy dokazování zaměřit i na zjištění, zda obžalovaný L. S. znal okolnosti týkající se celé trestné činnosti spoluobžalovaného P. B., nebo zda mu byl znám původ pouze těch cigaret, které od tohoto obžalovaného zakoupil.

Pokud by bylo zjištěno, že obžalovaný L. S. vycházel z toho, že obžalovaný P. B. odcizil pouze cigarety, které mu prodává, a že se tak stalo i bez dalších okolností uvedených v § 247 odst. 1 písm. b) až e) tr. zák., nebylo by možno, vzhledem k jejich hodnotě, uznat jej vinným trestným činem podílnictví, neboť by znal pouze skutkové okolnosti zakládající znaky přestupku proti majetku. Pokud by však bylo prokázáno jeho vědomí o tom, že tyto cigarety pocházejí z rozsáhlejší delikvence obžalovaného P. B. z hlediska způsobení škody, nebo že byly odcizeny za některých z dalších okolností uvedených v ustanovení § 247 odst. 1 písm. b) – e) tr. zák., znamenalo by to jeho trestní odpovědnost podle 1251 odst. 1 písm. a) tr. zák.

Vzhledem k těmto skutečnostem odvolací soud podle § 258 odst. 1 písm. b), c), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek v části týkající se obžalovaného L. S. zrušil a podle § 259 odst. 1 tr. ř. věc vrátil okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Poznámky pod čarou:

**) Poznámka redakce: Znění platné před účinností zákona č. 290/1993 Sb.*